

(वीर सहिदहरूको संस्मरणमा कीर्तिपुर, काठमाडौंबाट प्रकाशित)

साहिद

SAHID WEEKLY साप्ताहिक

कुनै पनि काम सानो र ठूलो हुँदैन ।
श्रम गर्न नहिचकिचाऔं । श्रमको
सम्मान गरौं । उत्पादन र
उत्पादकत्व बढाउन शिक्षित र सचेत
बनौं र अरुलाई पनि बनाऔं ।

नेपाल सरकार
सूचना तथा सञ्चार मन्त्रालय
सूचना विभाग

वर्ष ८, अंक ८६, (पूर्णाङ्क ३७०) पृष्ठ -६ ने.सं. ११३३ सिल्लागा, चौथी, वि.सं. २०६८ फागुन १८ गते शुक्रबार MAR. २०१३ मूल्य रु. ५।-

कीर्तिपुर लघु मेला सम्पन्न

लायन्स क्लब अफ कीर्तिपुरको आयोजनामा भएको दोस्रो कीर्तिपुर लघु मेला १२ गते शनिबार सम्पन्न भयो ।
क्रमशः ५ पृष्ठमा

रुख उखेलेर घर ठड्याइयो

कीर्तिपुर नगर पालिकाको कार्य फितलो र कमजोर अनुगमनले गर्दा पर्ति जग्गा अतिक्रमणको समाचार बारम्बार सन्देश आइरहेको कुरा हो ।

रुख ढालेर कम्पाउण्ड बनाउने र भ्याङ्ग राख्ने काम पनि पुरानै रोग हो । अब रुख ढालेर पक्की घर ठड्याउने काम पनि सुरु भएको छ नगरपालिकामा ।

कीनपा वडा नं. १३ स्थित चोभार उकालोमा सशस्त्र प्रहरी र चोभार गेट जाने दोबाटोमा यस्तै निजी घर निर्माण भइरहेको छ । सम्बन्धित निकायले स्वीकृति दियो या दिएन, नक्सा पासा गयो या गरेन भन्दा पनि रुख भएको ठाउँमा भवन निर्माण गर्न मिल्छ कि मिल्दैन ? नगरभित्र निजी जग्गामा पर्खाल या बार लगाउन पनि सम्बन्धित निकायमा जानकारी दिनुपर्छ,
क्रमशः ५ पृष्ठमा

ललितपुर महोत्सवको प्रिलन्चिङ

ललितपुर । आगामी चैत १५ देखि २१ गतेसम्म हुने ललितपुर महोत्सवबारे प्रचार प्रसार गर्ने उद्देश्यले महोत्सवको प्रिलन्चिङ गरिएको छ । मंगलबार ललितपुर पाटनमा सांस्कृतिक सहित विभिन्न कार्यक्रम गरी महोत्सवबारे
क्रमशः ५ पृष्ठमा

तु. आवश्यकता !

यस उद्योगको लागि हाते बुनाई जान्ने ५ जना प्रशिक्षकको तु. आवश्यकता भएको हुँदा अनुभवी प्रशिक्षकहरूले यथाशीघ्र सम्पर्क (अफिस समयमा मात्र) गर्नु हुन अनुरोध गरिन्छ ।

तलब : आपसी समझदारीमा

नोट:- इच्छुक महानुभावहरूका लागि Machine र हाते बुनाई (Job Guarantee) तालिम सञ्चालनका साथै धमाधम नयाँ भनाँ लिइरहेको छ ।

कीर्तिपुर होजेरी उद्योग

कीर्तिपुर, फोन नं.: ८३३५०८६

चार दल दास मानसिकताबाट ग्रस्त

देशका प्रमुख चार दलको रुपमा रहेका दलहरू दास मानसिकताबाट ग्रस्त भएका छन् ।

दासयुगमा दास मालिकले बस भन्दा बस्ने, उठ भन्दा उठ्ने, मालिकले अन्हाएको जे पनि काम गर्ने भैं अहिले दशका चार शासक दलहरू हिन्दुस्तानको दास हो, नेपाल मजदुर किसान पार्टी जिल्ला समिति काठमाडौंको आयोजनामा देशको

समसामयिक राजनीतिबारे राजधानीमा बुधबार भएको कार्यकर्ता भेलामा नेमकिपाका

अध्यक्ष नारायणमान विजुक्छेले सो कुरा व्यक्त गर्नुभएको हो । विषय सम्भवतः,

त्रिभुवन विमानस्थल व्यवस्थापन भारतलाई दिने, माथिल्लो कर्णाली जलविद्युत आयोजना, सयौं द्वन्द्वकालका मुद्दाहरू सर्वोच्च अदालतमा विचाराधीन रहेकोले त्यसलाई विस्तारवादको चाहना अनुसार न्यायापालिका माथि हस्तक्षेप गर्नु बहालवाला प्रधानन्यायाधिसलाई प्रम बनावुन खोजेको बताउनुभयो ।

क्रमशः ५ पृष्ठमा

प्राज्ञद्वय काईला र जोशीद्वारा "रोहितको आकृति" लोकार्पण

भक्तपुर । नेपाल मजदुर किसान पार्टीका अध्यक्ष नारायणमान विजुक्छे (रोहित)को जीवनीपरक पुस्तक 'रोहितको आकृति'को शनिबार नेपाली साहित्य एवं संस्कृतिका धरोहर डा. सत्यमोहन जोशी र नेपाल प्रज्ञाप्रतिष्ठानका कुलपति बैरागी काईलाले संयुक्त रुपमा लोकार्पण गर्नुभयो । उक्त कृति स्रष्टा

नरेन्द्रराज प्रसाईले लेख्नुभएको हो ।

लोकार्पण मन्त्रव्य राख्दै कार्यक्रमका सभापति सत्यमोहन जोशीले नारायणमान विजुक्छे, नैतिकवान, सिद्धान्तप्रति अडिग, भविष्यको पूर्वानुमान गर्नसक्ने र राजनेतामा हुनुपर्ने गुणसम्पन्न व्यक्ति भएको बताउनुभयो ।

क्रमशः ५ पृष्ठमा

पुस्तक लोकार्पण गर्दै अतिथि

रेग्मीलाई इजलासमा बस्ने अधिकार छैन: बार

काठमाडौं । प्रधानन्यायाधीश खिलराज रेग्मीले इजलासमा बस्ने नैतिक अधिकार गुमाएको कानुन व्यवसायीहरूको छाता संगठन नेपाल बार एसोसिएसनले दावी गरेको छ । प्रधानमन्त्रीको उम्मेदवार भइसक्नु भयो । प्रधानमन्त्रीको उम्मेदवार भइसकेको अवस्थामा इजलासमा बसेर न्याय सम्पादन गर्ने नैतिक अधिकार उहाँलाई छैन ।' बारका महासचिव सुनिल पोखरेलले भन्नुभयो । इजलासमा बसेर न्याय सम्पादन

गर्न नसक्ने दावी गरेको हो ।

'चार दलको अफर स्वीकार गरेपछि प्रधानन्यायाधीश सोमबारकै मितिबाट प्रधानमन्त्रीको उम्मेदवार भइसक्नु भयो । प्रधानमन्त्रीको उम्मेदवार भइसकेको अवस्थामा इजलासमा बसेर न्याय सम्पादन गर्ने नैतिक अधिकार उहाँलाई छैन ।' बारका महासचिव सुनिल पोखरेलले भन्नुभयो ।

क्रमशः ५ पृष्ठमा

खिलराजलाई रोकन सर्वोच्चमा अर्को रिट

काठमाडौं । प्रधानन्यायाधीश खिलराज रेग्मीलाई प्रधानमन्त्री बनाउन नहुने भन्दै सर्वोच्च अदालतमा फेरि अर्को रिट दायर भएको छ । पूर्वप्रधानन्यायाधीश तथा बहालवाला प्रधानन्यायाधीश कसैले पनि कार्यपालिकाको नेतृत्व गर्न नसक्ने भन्दै अधिवक्ता ओमप्रकाश अर्यालले मंगलबार रिट दायर गर्नुभएको हो ।

अर्यालले रिटमा न्यायालयले नेपाल सरकारको नेतृत्व गर्न नसक्ने भन्दै प्रधानन्यायाधीशले सरकारको नेतृत्व गर्दा समग्र न्यायपालिका र प्रधानन्यायाधीशको पवित्रता, विश्वसनीयता र निष्पक्षता गुम्ने ठहर गर्दै तत्काल अन्तरिम आदेश जारी गर्न सर्वोच्च अदालतसमक्ष माग गरिएको छ ।

पाँचौं सहिद स्मृति कप खुल्ला ब्याडमिन्टन प्रतियोगिता- २०६८

सहभागी होऔं ! सहभागी होऔं !!

कार्यक्रम
मिति : २०६८ चैत १७ गते शनिबारदेखि
स्थान : दिउखेल ब्याडमिन्टन कोर्ट, पाँगा, कीर्तिपुर
दता गर्ने अन्तिम दिन: २०६८ चैत १२ गते सोमबार
इभेन्टस् शुल्क: सिङ्गल रु. ३०००-, डबल रु. ६०००-

सम्पर्क :

जुहँहिटी युवा क्लब भवन, पाँगा
मो. ९८४१४३६०२२

आयोजक :

युवा खेलकुद समूह, कीर्तिपुर

ऐतिहासिक जनअन्दोलन २०८६ चैत २० गते शहादत अमर सहिद

लनबहादुर महर्जन
वि सं. २००६ माघहिराकाजी महर्जन
वि सं. २०१० माघराजमान मालो
वि सं. २०२५ मंसिरराजेन्द्र महर्जन
वि सं. २०३० चैत

सहिद साप्ताहिक

वर्ष ९, अंक ४६, २०६९ फागुन १८ गते शुक्रबार

शंखापुर प्रकाशन समूहको लागि

सम्पादक/प्रकाशक: नारायण महर्जन

विज्ञापन/वितरक: नेल्सन

व्यवस्थापक: प्रताप, वीरुण

कम्प्यूटर टाइप/सेटिङ: श्याम महर्जन

सम्पर्क कार्यालय: जहुँ हिटी युवा क्लव - ११

पाँगा, कीर्तिपुर, फोन नं. ४३३०५८३

E-mail:- kipushahid@hotmail.com

www.kipushahid.blogspot.com

मुद्रण : शर्मिला प्रिन्टर्स, डल्लु, काठमाडौं

सम्पादकीय .....

स्थानीय निकाय निर्वाचन माग आन्दोलन

स्थानीय निकायमा जनप्रतिनिधि शुन्य भएको ११ वर्ष पुगिसकेको छ। स्थानीय निकाय जनप्रतिनिधि विहीन भएपछि कर्मचारीले चलाइरहेको छ। सर्वदलीय प्रतिनिधिसहितको स्थानीय निकाय पनि भागबन्डा र भ्रष्टाचारले ग्रस्त भएपछि नेपाल सरकार स्थानीय विकास मन्त्रालयले अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोगको मात्र आदेशपछि सर्वदलीय संयन्त्रपनि समाप्त भइसकेको छ।

कर्मचारीको नेतृत्वमा सर्वदलीय संयन्त्र होस् या अहिलेको अवस्थाको स्थानीय निकायले देशको विकास नभएको जगजाहेर छ भने सेवाग्राहीले समेत सरल ढंगले सेवा नपाई दुःख भोगिरहेको समयमा संविधानसभा निर्वाचनसँगै स्थानीय निकायको पनि निर्वाचन गराउनुपर्ने भन्दै स्थानीय निकायका कर्मचारीले आन्दोलन गरेका छन्। विहीबारदेखि देशभरका गाविस काम ठप्प पार्ने र जिविसमा धर्ना समेतको कार्यक्रम गरी आगामी संविधानसभा निर्वाचनसँगै स्थानीय निर्वाचन गर्नुपर्ने स्थानीय स्वायत्तताको प्रत्याभूति हुनुपर्ने, स्थानीय सेवा आयोग गठन गरी जनशक्ति व्यवस्थापन गर्नुपर्ने, स्थानीय निकायको अनुदान तथा सामाजिक सुरक्षा रकम स्वीकृत बजेट बमोजिम निकास हुनुपर्ने जस्ता पाँच सुत्रीय माग अगाडि सारेका छन्।

गाउँ विकास समिति कर्मचारी संघ नेपाल र गाविस सचिव हकहित संरक्षण केन्द्र नेपालको आह्वानमा बन्द गरेको स्थानीय निकाय सरकार र दलहरूले चुनाव गराउने प्रतिबद्धता नजनाएसम्म ठप्प पार्ने चेतावनी दिएका छन्।

स्थानीय निकाय कर्मचारी महासंघ लगायतले हिजो पनि स्थानीय निर्वाचनको माग गरी आन्दोलन गरेपनि सफलतामा पुगेको थिएन। यो आन्दोलनले एउटा गति लिन सरकारलाई ठूलो दबाव सृजना गर्नुपर्ने देखिन्छ।

जबसम्म तिथिमिति सहित स्थानीय निकायको निर्वाचन गर्ने प्रतिबद्धता आउँदैन आन्दोलन फिर्ता लिनुहँदैन।

स्थानीय निकाय विघटनको समयमा नेमकिपाले विघटन नगरी समय थप गर्नुपर्ने धेरै प्रयास गरेको स्मरणीय छ। विघटन पछि पनि प्रतिगमन विरोधी आन्दोलनको क्रममा खुल्ला संसद बैठकमा स्थानीय निकायको पुनःस्थापना प्रस्ताव पटक-पटक पारित गरेको ताजै छ।

संसद पुनःस्थापना गरेभैं स्थानीय निकायको पुनः स्थापना गरेको भए यस्तो दुःख नेपाली जनताले भोग्नुपर्ने थिएन। विकासको काम अवरुद्ध हुने थिएन। भागबन्डा र भ्रष्टाचारी लाई ठीक ठाउँमा ल्याउन सकिन्थ्यो।

ठूला दलको नेतामा त्यति बेला घैटोमा घाम लागेन भने अहिले संविधानसभाको हत्यापछि भन्नु निर्वाचन कुरा पर गएको छ। अहिले पनि नेमकिपाले स्थानीय निकायको निर्वाचन तुरुन्त गरी नेपाली जनताको हितमा काम गर्नुपर्ने आवाज उठाउँदै आइरहेको छ। अहिलेको आन्दोलनलाई सफलता मिलोस् चाँडै स्थानीय निर्वाचन गर्न मद्दत मिलोस्।

रेग्मी सकारात्मक भएकै हुन्?

— भैरव रिसाल

१४ फागुन २०६९

नेपालका सत्तामा रहेका, सत्तामा पहिले गइसकेका र सत्तारोहणका निम्ति विद्यमानमा बाक्लो न्याल चुहाइरहेका राजनीतिक दलहरूले राजनीतिको सीमातीत दुरुपयोग गरे। त्यही राजनीतिक अपराध दोहोर्‍याउन आजसम्म पनि आकाश पाताल जोड्ने दण्ड बैठक गर्दैछन्। त्यसको तात्पर्य फेरि यो होइन राजनीतिक पार्टीहरू निषिद्ध हुनुपर्छ, राजनीतिक पार्टी र पार्टी नेतृत्वविहीन रायसंयन्त्रबाट राज्य सञ्चालन हुनुपर्छ। यस मेसोमा नेपालमा अभै पनि भत्केको तर चकनाचूर भइनसकेको अवशिष्ट निकृष्ट सामन्तवादी सोच परम् उत्कृष्ट दलीय व्यवस्थाको निषेध गरी निर्दलीय वा राजनीतिक दलविनाको राज्यसंयन्त्र संस्थापन हुनुपर्छ, हुनसक्छ भन्ने दुःस्वप्न वा दिवास्वप्नमा आत्मरति गर्न उद्यत छ। अब फूल फगिसक्यो, फुलबाट चल्ला वा बच्चा पैदा भइसक्यो। त्यो चल्ला वा बच्चालाई फेरि फुलभित्र पठाउने जस्ता अनर्थको पागलपनमा कोही छ भने त्यो विकृत मस्तिष्कको उपज हो, कदापि मान्य र ग्राह्य हुनसक्तैन। राजनीतिक दलहरूको विकल्प राजनीतिक दल नै हुन्।

दुरुपयोगको बिमत्स नमूना

आजको जटिल र मूल मुद्दा भनेको सत्तालोलुप प्रायः सम्पूर्ण राजनीतिक पार्टीले राजनीतिलाई सेवामा होइन लाभका निम्ति प्राप्तिका निम्ति नराम्रोसँग प्रयोग गर्नु र त्यसको नकाम पुनः पुनरावृत्त गरिरहनु हो। यस मुलुकका कुन कुन राजनीतिक प्राणी कति कति पल्ट प्रधानमन्त्री उपप्रधानमन्त्री गए र मन्त्री भए भन्ने खाता पल्टायो भने सहजै गतार्थ हुन्छ। तिनै पल्केका तिल्केहरू फेरि पनि ती पदका लागि, ओहदा र पगरीका लागि अनेक नौटङ्गी गर्दैछन्। त्यस्ता सार्वजनिक महत्वपूर्ण जिम्मेदारीमा पुगेकाहरूसँग तपाईंले आफ्नो कार्यकालमा उल्लेख्य एवं देशको समृद्ध भविष्य निर्माणका निम्ति ठोस् पाँचवटा, चारवटा, तीनवटा, दुईटा र एउटै पनि के के र के गर्नुभयो भनी उत्तर माग्यो भने कुनैबाट केही पनि आउन सक्तैनन्। तर ती निर्लज्ज सार्वजनिक पदधारीहरू पुनः पुनः डिच्च डिच्च दाँत देखाउन अग्रसर छन्। देशलाई यस्तो विकराल र विडम्बनापूर्ण अवस्थामा राजसंस्था पछि तिनै प्राणी र तिनका पार्टीहरू नै दोस्त्रा हुन्। यस्ता नकाम अभै रोकिएको छैन।

नेताहरू हो ? घोटिले हो ?

नेपाली सर्वसाधारण आम जनताले गरेको विशिष्ट त्याग, उत्सर्ग र समर्पणको सारतत्व वा अन्तर्वस्तु तपाईंलाई गैरजिम्मेदार र अपराधी बनाउन कदापि थिएन र होइन। राजा र राजसंस्थालाई विस्थापन गरेको तपाईंलाई राजा बनाउन र तपाईंको पार्टीलाई निरंकुश राजसंस्थामा रूपान्तरण गर्न पनि किमार्थ थिएन र होइन। यस्ता नमिठो कुरो लेख्नुपर्दा निकै कष्टको र दुःखको अनुभूति हुन्छ। परन्तु सभ्य, शिष्ट एवं शालीन भाषा, शैली, विधा र फाँकीमा लेख्दा तपाईं नेतृत्ववृन्दलाई छुँदै छुँदैन। फूल र माला मन नपराउने जुत्ताको प्रहार चाहनेहरूका निम्ति के विकल्प खोज्नु! एकपल्ट यसो घोट्लिन चाहनुहुन्छ भने लौन घोट्लिनोस् नेताहरू र तपाईं आफैले गरेका काम कारवाही र निर्णयहरू कति देशभक्तिपूर्ण छन्, मुलुकको सार्वभौम सम्प्रभुताको अक्षुण्णता र अकिण्ठतता संरक्षण गर्न अनुकूल थिए र छन् या प्रतिकूल छन् आफै अवलोकन र समीक्षा गर्नुस् र आफ्नो कामको आफै मूल्याङ्कन गर्नुस्। तपाईं मैले ठीक र राम्रो गरेको रहेछु भन्ने टुङ्गोमा पुग्नु भो भने म पनि पक्कै सन्तुष्ट हुनेछु।

तपाईंले बिगार्नु भो नत्र के ?

स्वतन्त्र, सार्वभौम राष्ट्र आज कहालीलाग्दो भीरको छेउमा पुगिसकेको छ। हो ? देशको मेरुदण्ड अर्थतन्त्र ढल्दो अवस्थामा छ। युवा शक्ति खाडी मुलुकको उखरमौलो जलवायुमा रगत पसिना लगाउँदैछ। आम्दानी पठाउन एसिया र अरब मुलुकमा हान्निएका युवायुवती लास पनि यथासमयमा फर्कन सक्तैनन्। यस्ता संवेदनशील दारुण यथार्थताको तपाईं जिम्मेदारी लिन सक्नुहुन्छ कि सक्नुहुन्न ? मुलुकको पावन माटोले तपाईंसँग उत्तर मागिरहेको छ। के कस्तो उत्तर छ तपाईं नेताहरूसँग ? राजनीतिलाई सेवाको क्षेत्रबाट पद, अधिकार र पैसा कमाउने कामका निम्ति प्रयोग होइन दुरुपयोग गर्ने गलत तथा अपराधपूर्ण काममा अपूर्व दुरुपयोगको उक्क परिणाम हो आजको मुलुकको समग्र अवस्थाभन्दा के प्रतिवाद वा प्रतिक्रिया छ नेता र नेतृत्वको ? आज मुलुकको राष्ट्रिय अवस्था उपर बाह्यशक्तिको चलखेल र निर्णायकजस्तै स्थितिको तपाईं नेता र तपाईंहरूका पार्टीहरूको जिम्मेदारी छ छैन ? सटीक प्रश्न छ। तपाईं नेता र पार्टीहरूले देश निर्माण गर्न त सक्नुभएन। त्यो एउटा पक्ष भो। मेरो तर्क बनाउन सक्नु भएन उल्टो देश बिगार्नु भो। हो ? नभए के ?

रेग्मी सकारात्मक भएकै हुन् ?

अब जाउँ समयसन्दर्भतर्फ। १३ गते बिहान चार प्रमुख राजनीतिक दलका शीर्ष नेतावृन्दबीच भएको प्रस्तावको सार प्रधानन्यायाधीश खिलराज रेग्मी चुनावी सरकारको नेतृत्व गर्न सकारात्मक भन्ने समाचार सार्वजनिक भयो। त्यस समाचारको स्रोत लोकतान्त्रिक मधेसीमोर्चाका नेता तथा उपप्रधान र गृहमन्त्री विजयकुमार गच्छदार हुन्। उनको सूचना कति विश्वसनीय छ, त्यो अर्कै प्रश्न हो। तर अभै पनि सत्य निरूपण तथा मेलमिलाप र वेपत्ता छानबिन आयोग गठन नागरिकताको, मतदाता नामावलीको अन्य कतिपय राजनीतिक संयन्त्र गठन शीर्ष थिए। जो अपराहनसम्म। प्रधानन्यायाधीश रेग्मीको निकटस्थ स्रोतको हवाला दिँदै अधिल्लो साता दुईतीनवटा प्रमुख शर्त थिए सार्वजनिक भएका। एउटा थियो बहालवाला प्रधानन्यायाधीशले सरकारको कार्यकारिणी प्रमुखको दायित्व लिनुहुँदैन भन्दै सर्वोच्च अदालतमा परेको रिटको टुङ्गो लाग्नुपर्ने र सबै राजनीतिक दल आउँदो प्रस्तावित संविधानसभा निर्वाचनमा सहभागिताको प्रत्याभूति मागेका थिए। तर रिटबारे भने आउँदो २४ गतेमात्र इजलासमा पेशी हुने बुधबारको सर्वोच्चको निर्णयले तत्कालै निर्णय नहुने पक्का भयो।

को मातहत को ? प्रश्न ज्यूँदै

आउँदो संविधानसभा निर्वाचनका निम्ति सबै राजनीतिक दल अभै पक्षमा देखिएका छैनन् मात्र होइन अभ उल्टो बहालवाला प्रधानन्यायाधीश सरकार प्रमुख बनाउने प्रस्ताव विदेशी शक्तिको रचना हो तसर्थ आफूहरूलाई विलकुलै अमान्य छ भन्ने चर्को आवाज उठिरहेकै छ। साथै ठूला पार्टी कहीं केन्द्रीय समितिहरू उक्त प्रस्तावको पूर्णतः खिलाफमा छन्। यो अवस्थामा रेग्मीको सरकार प्रमुख हुने कुरा कति भरपर्दो हुने हो। किन कि यी दुईवटा मुद्दा हलुका पक्कै होइनन्। साथसाथै सरकार प्रमुखको पद रेग्मीले स्वीकार गरेमा उनीमाथि बन्ने चार ठूला दलको उच्चस्तरीय राजनीतिक संयन्त्र के कस्तो हुने, त्यसको हैकम सरकार प्रमुखले मान्नु पर्ने नपर्ने अर्को उकालो अभै छ। यो संयन्त्र सरकार प्रमुखअन्तर्गत कि सरकार त्यही संयन्त्र मातहत ? भन्ने अर्को चर्को मुद्दा बाँकी छ। सरकार संयन्त्र मातहत रहे सार्वभौम सम्प्रभुता कहाँ भन्ने प्रश्न र

संयन्त्र सरकार प्रमुख मातहत रहेमा राजनीतिक दलहरूको स्थान के ? निर्दलीय भएन र ? भन्ने अर्को प्रश्न ज्यूँदै छ।

कस्तो माखे साङ्लो ?

खिलराज रेग्मीहरूको कार्यकालमा संविधानसभाको कार्यकाल २०६९ जेठ १४ नै अन्त हुने सर्वोच्च न्यायिक निर्णय भयो। फलस्वरूप प्रधानमन्त्री डा.बाबुराम भट्टराई नेतृत्वको सरकार संविधान निर्माण गर्ने काममा सफल हुन सकेन। परिणाम आजको भन्नै संक्रमण काल र संकटापन्न अवस्था हो। चारदलको प्रधानन्यायाधीशकै नेतृत्वमा चुनावी सरकार निर्माण गर्ने निर्णयका विरुद्ध सर्वोच्च अदालतमा परेको रिटमा आजसम्म पनि निर्णय हुन सकेन। एकातिर स्वयं प्रधानन्यायाधीश रेग्मीले मुद्दाको पेशी चढाउँदा एकपल्ट ३६ औं नम्बरमा राख्दा पालो नै आएन। त्यो मात्र औपचारिकतामै अलमलियो। अस्ति ६ नम्बरको पेसीमा पर्दा पालो आयो। तर कारण देखाउमा पत्रो र त्योभन्दा ठूलो तहको वेञ्चमा २४ फागुनमा पेसीमा पत्रो। त्यसप्रकार यो राजनीतिकमुख मुद्दाले सर्वोच्च प्राथमिकता पाउनुपर्ने थियो, तर पाएन। आउँदो जेठभित्र गर्न नसके कार्तिकको अन्तभन्दा अघि निर्वाचन सम्भव हुँदैन। कस्तो माखे साङ्लो?

युवा नताति उपचार छ र ?

सर्वोच्च अदालतले नै विघटित संविधानसभाको कार्यकाल तोक्ने फेरि नयाँ प्रयासमा पनि रिटका पेसीले सर्वोच्चता नपाउने जस्ता कारणले जेठ २०७१ सालभित्र नयाँ संविधानसभाको निर्वाचनलाई अनुल्लङ्घ्य पहाड बनाइदिएको छ। कार्यकारण कानून र विधिले जे जे भने पनि घुमिफिरी घुमिफिरी आउँदो जेठभित्र इन्द्रको बाउ चन्द्र आए पनि नयाँ संविधानसभाको निर्वाचनको सम्भावनालाई कुइरो भित्र पुर्‍याएको छ। यस प्रकारणको प्रत्यक्ष वा परोक्षमा वा अदृश्य जगतमा वा पञ्चायती भाषामा गैरसंवैधानिक शक्ति वा तत्व भूमिगत गिरोहको हात छ छैन ? प्रश्न उब्जेको छ। बाह्य कूटनीतिक शक्ति प्रत्यक्ष नै सक्रिय भएको देखापर्छ। यी सम्पूर्ण गतिविधिका एउटै मात्र कारण धक नमानिकन भनने हो भने हाम्रा सत्ताकाङ्क्षी साना ठूला राजनीतिक दल, तिनका नेता र नेतृत्व वर्गको बेइमानी वा अयोग्यता, अकर्मण्यता र अभै नपुंसकता नै हो भन्ने लाग्छ। राजनीतिक पंक्तिमा युवाहरू नतातिकन यसको उपचार छ र ?

सन् २०१२ मा मानव अधिकारबारे नेमकिपा

(मानव अधिकार र सामाजिक न्यायका निम्ति अनौपचारिक क्षेत्र सेवा केन्द्र (इन्सेक) द्वारा प्रकाशित पुस्तक ‘नेपाल मानव अधिकार वर्ष पुस्तक – २०१३’ मा प्रकाशित नेमकिपाको धारणा प्रस्तुत छ – सं.)

‘मितव्ययिता, पारदर्शिता र भ्रष्टाचारमा शून्य सहनशीलता’ को नारा दिएर मधेसी मोर्चासँगको चारवुँदे सहमतिको आधारमा २०६८ भाद्र ११ गते एमाओवादी उपाध्यक्ष डा. बाबुराम भट्टराईको नेतृत्वमा सरकार गठन भयो। बाबुराम भट्टराईले सरकारको नेतृत्व सम्हाल्ने बित्तिकै उनको पक्षमा धेरै प्रचारप्रसार पनि भयो। विशेषगरी भारतीय लगानी भएका सञ्चारमाध्यमहरूले उनको प्रशंसा गरे। यही बीचमा उनले ‘शान्ति र संविधान निर्माण कार्य पूरा नभए एक मिनेट पनि कुर्सीमा नबस्ने’ उद्घोष गर्न भ्याए।

शान्ति र संविधान निर्माण छिट्टै होस् भन्ने चाहना भएका नेपाली जनताले भट्टराई सरकारलाई विश्वास गरे। नयाँ संविधान निर्माणविना जनआन्दोलनका उपलब्धीहरू संस्थागत नहुने प्रस्ट थियो। पटकपटक संविधानसभाको म्याद थप गरेको कारण राजनैतिक दलहरूप्रति नै वितृष्णा पैदा भइरहेको बखत संविधानसभाका सबभन्दा ठूलो दलकै नेतालाई संसदले बहुमत दिएपछि त्यो सरकारलाई विश्वास गर्नुको विकल्प जनतासँग थिएन। संविधान

निर्माणको अन्तिम समयसम्म आइपुग्दा ‘एक मधेस एक प्रदेश, आत्मनिर्णयको अधिकार, जातीय राज्य र जातीय अग्रधिकार’ जस्ता विषयहरूलाई अधिकांश दलका सभासदहरूले अस्वीकार गरे। भारतीय स्वार्थ पूरा गर्नु सुनियोजित तरिकाबाट आएका ती विषयहरू नयाँ संविधानमा नरहने निश्चित भएपछि भारतकै निर्देशनमा भट्टराई सरकारले संविधानसभाको हत्या गऱ्यो। भट्टराईले जनतालाई धोका दिए र देशलाई विश्वासघात गरे। संविधानसभाको हत्याको कलङ्क उनीमाथि लामो समयसम्म लागि रहनेछ। देशमा अस्थिरता र अन्योल सिर्जना गर्न संविधानसभा विघटन गर्ने कार्यको प्रमुख दोषी सत्तारूढ एमाओवादी र मधेसी मोर्चा छन्।

विकल्पविना संविधानसभा विघटनको अवस्था आउँदासमेत बचाउको निम्ति केही नगरी खाली कुर्सीको भ्रगडामा मात्रै केन्द्रित हुने नेका र एमाले पनि त्यही अनुपातमा दोषी छन्। संसदविहीन स्थितिमा अध्यादेशबाट देश सञ्चालन गर्ने प्रयत्न भइरहेको छ। संसदले बनाउने ऐनहरू अध्यादेश जारी गर्दै अधि बढ्ने हो भने भोलि संसदको औचित्यतामाथि प्रश्न उठ्छ। सरकारले पारस्परिक कानुनी सहायतासम्बन्धी अध्यादेश, सुपुर्दगी सन्धिसम्बन्धी अध्यादेश, विशिष्ट व्यक्तिहरूलाई सुविधा दिनेसम्बन्धी अध्यादेश सिफारिस गरेकोमा राष्ट्रपतिबाट ती अध्यादेशहरू जारी भयो। अन्य धेरै अध्यादेशहरू पनि

स्वीकृतिको लागि राष्ट्रपतिकहाँ पठाइएको छ। निर्वाचनविना अध्यादेशबाट देश सञ्चालन गर्न खोज्नु सरकारको प्रजातन्त्रविरोधी र निरंकुश प्रवृत्ति हो। भट्टराई सरकारको निरंकुश शैलीको कारण जनअधिकारकाे सुनिश्चिततासहितको नयाँ संविधान भन् अनिश्चित बन्यो।

माओवादीले चलाएको सशस्त्र द्वन्द्वको व्यवस्थापन गर्नुपर्थ्यो। तर भट्टराई सरकारले द्वन्द्वकालको घटनामा संलग्न भन्दै सयौं मुद्दाहरू फिर्ता लिने, धेरैलाई माफी दिने कार्य गर्‍यो। सिद्धान्ततः यो गलत काम हो। सत्य निरूपण तथा मेलमिलाप आयोग र वेपत्ता आयोग गठन गरिएको भए धेरै समस्या समाधान गर्न सकिन्थ्यो। क्रूर हत्या, बलात्कार, आगजनीजस्ता घटनाहरूलाई समेत राजनीतिक घटना मानी त्यस्ता घटनामा संलग्नहरूलाई समेत आममाफी दिनुपर्ने भट्टराई सरकारको अडानकै कारण ती विधेयकहरू व्यवस्थापिका-संसदबाट पारित हुन सकेनन्। अहिले ११ वर्षको अवधिमा घटेका सबै घटनामा संलग्नहरूलाई आममाफी दिने प्रावधानसहित अध्यादेश सिफारिस गर्‍यो। यसले माओवादीको आवरणमा धेरै अपराधीहरूले फाइदा लिनसक्ने र बढ्दै गएको दण्डहीनता थप मौलाउने अवसर पाउने सम्भावना छ।

भ्रष्टाचार त मन्त्रीहरू, सचिवहरू, विभाग प्रमुखहरूलगायतको जीवन

पद्धतिजस्तै बनेको छ। भूमिसुधार, मालपोत, अदालत, स्थानीय निकायजस्ता सरकारी कार्यालयहरू भ्रष्टाचारको अखडा बन्दैछन्। मन्त्री र मन्त्रीका सचिवहरू नै भ्रष्टाचारमा संलग्न हुनु, एउटै कार्यालयको करोडौं भ्रष्टाचार हुनु र करोडौं करोडको पेश्की बेरुजु निस्कनु सुशासन होइन कुशासन हो।

जनताले खानेपानी पाउन सकेका छैनन्, महङ्गी आकाशिंदो छ, लोडसेडिङ्गको कारण जनता अन्धकारमा जीउन बाध्य छन्। सामान्य जीवन बिताउनसमेत जनता असमर्थ हुँदै गएको स्थितिमा सरकार भन् गैरजिम्मेवार भएर प्रस्तुत हुँदैछ। जनताले सरकारको उपस्थिति अनुभूति गर्न पाएनन्।

स्थानीय निकायमा जनप्रतिनिधिविहीन भएको ११ वर्ष नाघ्यो। प्रजातन्त्रवादी र लोकतन्त्रवादी दावी गर्न नथाक्ने दलहरू अझै स्थानीय निकायको निर्वाचनको पक्षमा छैनन्। साम्राज्यवादीहरू गैरसरकारी संस्था र अन्तर्राष्ट्रिय गैरसरकारी संस्थाहरूलाई स्थानीय निकायको विकल्पको रूपमा खडा गर्ने कोशिश गर्दैछन्। खानेपानी, फोहरमैला व्यवस्थापन, स्वास्थ्य शिविरलगायतका कामहरू अहिले ती संस्थाहरूमार्फत् अगाडि सार्दैछन्। राजनैतिक दल, जनप्रतिनिधिहरूप्रति नकारात्मक भावना सृजना गरेर विदेशी डलर र पौण्डमार्फत् हाम्रो संरचना सञ्चालन गर्नेतर्फ कोशिश भइरहेकोमा राजनैतिक दलहरू मौन समर्थन गर्दैछन्।

नवउपनिवेशवाको लक्षण यही हो।

नेपाली युवाहरूले आफ्नो श्रम र सीप नेपालमै प्रयोग गर्ने अवसर पाएका छैनन्। विभिन्न खाडी मुलुकहरूमा गएर उनीहरू दासदासीसरहको जीवन व्यतीत गर्न बाध्य छन्। महिलाहरू विदेशमा बलात्कृत हुनु सामान्य भइसकेको छ। दैनिक हजारौं युवाहरू बाहिरिने क्रमसँगै ४-५ जना युवाको लास भित्रिने क्रम पनि रोकिएको छैन। विगतका सरकारहरूमा भन्दा भट्टराई नेतृत्वको विगत एक वर्षमा त्यस्ता घटनाहरूमा भन् वृद्धि हुँदैछ। वैदेशिक रोजगारबाट फर्किएकी चेली विमानस्थलमै लुटिनु र प्रशासनकै सहयोग र साठगाँठमा बलात्कृत हुनु गघन्य अपराध हो। प्रधानमन्त्री र गृहमन्त्री यसमा जिम्मेवार अनुभव गर्दैछन्। पौष महिनासँगै सुरु भएको चिसोले पौष महिनाको आधा आधीमै तराईका जिल्लाहरूमा धेरैले ज्यान गुमाए। आजसम्म ढाक्न नपाएर चिसोमा कठ्याङ्ग्रिएर मर्न बाध्य हुनु राज्यबाट भएको बाँच्न पाउने मानव अधिकारको हननमात्र होइन उपनिवेशवादी सरकारको चरित्र पनि हो। सबैले खान, लाउन, बास पाउने, रोजगारीको सुनिश्चितता र व्यक्तित्व विकासमा समान अवसर नै मानव अधिकार हो। पूँजीवादी व्यवस्थामा काम गरी खाने धेरै जनताले मानव अधिकार उपभोग गर्न पाउँदैनन्। शोषण, भ्रष्टाचार र अपराध पूँजीवादी व्यवस्थाका अभिन्न विशेषताहरू हुन्। पूँजीवादकै

विकल्प हो समाजवाद। काम, मामको सुनिश्चितता, व्यक्तित्व विकासमा समान अवसर, शोषण विरोधको अधिकार, सम्पतिको सिमाङ्कन, विदेशमा सम्पति राख्न नपाउने, आदि व्यवस्थाले अत्याधिक जनताले मानव अधिकारको सुनिश्चिता पाउँछन्। कामदार वर्गको निम्ति समाजवाद सर्वोत्कृष्ट व्यवस्था हो।

विगत सात महिनादेखि देशमा निर्वाचित सरकार छैन। कामचलाउ सरकारले नै निर्वाचित सरकारले भैं काम काम गर्दैछ। यो प्रजातन्त्र विरोधी काम हो। सिद्धान्ततः कामचलाउ सरकारलाई बजेट पेस गर्ने, अध्यादेश जारी गर्ने वा कुनै पनि नीतिगत निर्णय गर्ने अधिकार हुँदैन। भट्टराई सरकार सबै प्रजातान्त्रिक मूल्य र मान्यतालाई कुल्चिँदै अधि बढ्दै छ।

सहमतीय सरकार निर्माण गर्न भनी पटकपटक राष्ट्रपतिले दिएको समय सीमाभित्र सहमति हुन सकेको छैन। कथित ठूला दलहरूको सत्ता स्वार्थको कारण मुलुक र नेपाली जनताको भविष्य अन्योल हुँदैछ। संविधानसभाको हत्या गर्ने, आफैले तोकेको निर्वाचन गर्न असक्षम भट्टराई लाजै नमानी कुर्सीमा बसिरहेका छन्। इमानदारिता, राजनैतिक नैतिकता, आदि सबै विर्सेर कुर्सी मोहमा चुर्लुम्म डुबेका भट्टराई सरकारको एक वर्ष सन् २०१२ मानव अधिकारको दृष्टिकोणले अन्धकारको वर्ष मान्नुपर्छ।

नेपाल भाषा या बाखँ- ३

सुख सयलय् च्वना च्वम्ह म्हयाय् मचा

लिपा कमाय् यागु धयागु छु खः छुखः मचादया वई मचातय् तः बोंके माल छें चलय् याय्माल आथे लिपा गुलियाय्मागु था फैमखु छें यागु व्यवहार चित धागु व्यवहारयू चोने मा मिसा मिजं जुया समझदारी जुय मफत धासा लिपा मिसा मिजं मिलय् जुयसयका छें स्वम्ह छें पिनेस्वम्ह पिनेयाना नां तय् फयकेमा।

जागीर धयागु छु धयायाय् च्वने दई मखु मेथाय् तधं जुया वन धासा छथाये जक तया तई मखु जिल्ला, विदेशय् नं जुयफु अलय् छथाय् जक च्वनां ना दयकेनं फईमखु दांनं कमाय् या फैमखु वैश दुबलय्हे कमायागु स्वय्मा नां तय्गु ज्या यागु लिपालाके मज्यू।

व्यहा यागु खं जि

विश्वविद्यालय पासः जुलधाय्गु हे भमचा व्यू वपिं ल्हावपिं दु मदुगुमखु डाक्टर पास जुइ धुन्कुपिनं, इन्जिनियर जुइ धुन्कुपिनं धाहा ल्याय्म्हया वखतय् थः थः हे स्वयातपिंदई धाई बोने बलय् थ थम्ह स्वयां जुल धासा बोने फैमुख अथे जुगुली जीजा अजागुली विचायाना मतया खः जा स्कुलय्, कलेजय् बलय् थगु जात मखुपिं नाप स्वया जुयागु निम्हय् सियानं यका तयागु माँ बौ नं जात मिलय् मजुपिं मज्यू भीगु व्यवहार मिलय्मजु फि नेवातय् नख चखः यक्व मानय् यामां इमि म्वा। ख्य त व नेवा तय् इपिं व भी पिनेगु व्यवहार मिलय् मजु धाल माँ बौ नं लो लोपिं मा व्यवहार मिलय् जुपिं धागुली जक त्वता छोया।

तर न्हापां निसे व्याहायागु लव याना जुलधासा थुली सयकेन फैमखु। न्हापा मिसा स्वयाजुपिं जिमी पासापिं आखः बोना असफल नं जुल जि जोपिनं मचात दय धुनकल तर आखः बांलाक्लव सयके मफु। जागिर नयत नं योग्यता मगागुली चिंधगु ज्यायाना च्वना जीनं न्हापाहे उली विचा मयागु जुसा आख बोने फइमखु।

जिम्ह पासं न्हापलाक व्याहायाना वना मखुम्ह सिके लाना आः गुली दुःख जुया च्वन छें छकुचा छु नं आय्स्ता मदु थम्ह कमाय् यानागुली मचातय्त आखः बोंके मफु न्हयाबलय् नं तच्चकं दुखः। आः स्व स्वम्ह धाई साहुया मचाया साहुहे पह गरीव

बाबुराम महर्जन, नगाउँ

म्हायमचाया गरिवहे ज्ञान बुद्धि विपिं मदु आखः बोंके मफु न्हाप लाक व्याहा यात आः दुःख जुयाच्वन।

धाईगुनं दु जग मदुम्हय् सिपा गुवलय् बःलाई मखु छें हे जुइमा, मनुहे जुईमा। न्हापायाय् वनेमा, न्हापायाय् जुईमा बुद्धि, बल, धन स्वतां चमलात धासा लिपा वपाध्व यां फैमखु। इलय् बुद्धि दयका उमेरय् सयका तयगु बलाबलय् कमायागु न्हयागुन इलय् यायमा धर्म, कर्म मागुहे जुयमा धन म दयकं पां फैमखु।

सन्तानयात सुख यागु देशया सेवा यागु छगुहे खं खः इलय् बुद्धि पुरय् मयात धासा नां कमायागु फैमखु अलय् धर्मय्

खर्च यात गन कयायागु। जिमी माँ बौपिं धर्मय् न्हयापिं न्हयावलयनं थजा थजागु खं ल्हाना बुद्धि कनाच्वनी जीत लुमसे व जित छन्हु। अथे हे यागु मतितु तधं जुया समाजय् देशय् इज्जत दुम्ह धायका च्वने धयागु तधंगु इच्छा दु।

मनु जुया नयगु त्वनेगु जकयानां सिनावनेगु पशु सरह खः। जिमी बाज्या “अनौथो यात्रा” धयागु कितावय् नां तय फयक्यें थगु ना नं अथेहे तय् फयकेगु इच्छा दु व किताब छगु राष्ट्र संघय् संसारय् अच्चम व तधंगु ज्या यापिनेगु नां च्वई थें व किताबनं नेपाया तर्धपिं समाजय् नां काय् वहपिनेगु इतिहासय् नां तया वपिनंगु नां

दुगु खः राष्ट्रपतिं निसें तत धपिं बुद्धिवान समाजया प्रतिस्थित व ११(भिन्छम्ह) प्रधानमन्त्रीतयगु नां दुगु उलिजक मखु अच्चम अच्चम नां जापिं फुक खेलय् नं ज्यायाना वपिं अथे जुगुली जिगु नं प्रेरणा उलिदयाच्वंगु दू व्याहा याना मचा खाचा जक दयकेगु मखु रुप बांलाथें सकसियां यो थें सिल, स्वभाव, बुद्धिविवेक दुम्ह धर्मय् न्हन्याम्ह जुयगु स्वय् बांलागुया नां तया थनं बांलागु ज्या यां। धयागु हिराकाजी या म्हयाय् हिरा शोभाया बांलागु विचाः।

लेखकको आँखामा “रोहितको आकृति”

राजनेता नारायणमान बिजुक्छे ‘रोहित’ ज्यूको विषयकेन्द्रित ‘रोहितको आकृति’ को लोकार्पण भएकोमा मलाई सारै खुसी लागेको छ । भन्ने १३ वर्ष भएछ मैले यो कृति लेख्न थालेको पनि । एउटा सग्लो कम्प्युनिष्टको आचरण पछ्याउँदै जाँदा मैले त्यस विधामा पनि अर्को एउटा किताबकै निर्माण गर्न पुगेछु । यस कृतिलाई मैले मेरो साहित्यिक यात्राको उल्लेखनीय उपलब्धी मानेको छु । अनि यो कृति लेखेबारेको पनि एउटा प्रसङ्ग मभित्र रहेको थियो । कुरा के हो भने - म सानो छँदा नै मैले माओ त्सेतुङ पढेको थिएँ । मैले माओलाई कति बुझें, कति बुझिनँ, त्यतिखेर त्यो मेरो सरोकारको विषय पनि थिएन । हो, त्यतिबेला म एकोहोरो भएँ माओ त्सेतुङको जयजयकारमा लागेको थिएँ । मेरो जीवनको सोह्र वर्षसम्म म एकोहोरो माओ त्सेतुङकै भक्तिभावनामा लागिरहेँ । जब भापामा नक्सलाइट मानिने आन्दोलनले उग्ररूप लिन थाल्यो तिनैताका म काठमाडौँतिर हामफालेको थिएँ ।

त्यसपछि का दिनहरूको कुरा गर्ने हो भने मार्क्स, लेनिन र माओ त्सेतुङको नाउँ भजाएर खाने कम्प्युनिष्ट नेपालमा मैले क्रमशः देख्दै आउन थालें । माओका नाममा कुनै बदनाम तत्व नटाँसियोस् भन्ने त मेरो अन्तरमनको चाहना छुँदै थियो । वास्तवमा बाल्यकालमा मभित्र रोपिएको माओवादको विरुवाको मलाई सधैं माया लागिरह्यो । यसै क्रममा अरुहरू कम्प्युनिष्टहरू सँगसँगै म रोहित नजिक आउन थालेको थिएँ । वास्तवमा रोहित नेपालका मैले सोचेका कम्प्युनिष्टभन्दा निकै फरक हुनुहुँदोरहेछ । उहाँ त्यसरी गीत गाइरहनुपर्ने मान्छे नै हुनुहुँदोरहेछ । त्यसैले उहाँलाई भेटेपछि मैले नमस्कार नामक मेरो निबन्धसंग्रहमा १५८ सालमा नै एउटा लेख पनि लेखेको थिएँ ।

रोहितसँग भेटेपछि मलाई लाग्यो मैले रोहितलाई नभेटेको भए सायद एउटा राम्रो मान्छे भेट्नबाट म ठगिन्थेँ होला ।

- रोहित छुच्चो छ ।
- रोहित घोर साम्प्रदायिक छ ।
- रोहित खुबार कम्प्युनिष्ट हो ।

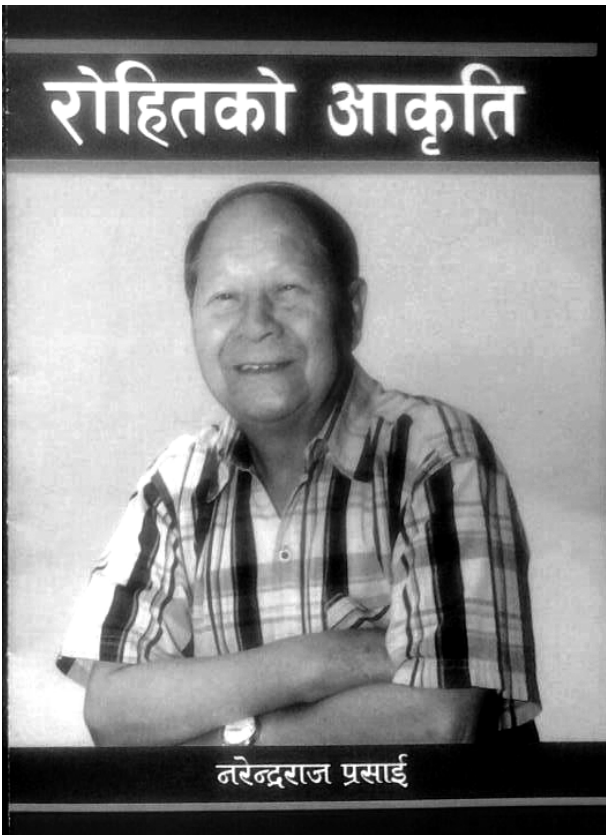
- रोहित विपरीत सिद्धान्तका मान्छेलाई दबाउन सक्रिय छ ।
- रोहित जनतालाई भेडो बनाउँछ ।
- रोहित मूर्ख ज्यापूहरूमाथि शासन गर्छ ।

रोहितसँगको पहिलो भेटपछि मेरा मथिङ्गलमा भरिएका रोहित विषयक राजनीतिक बजारका यस्ता सस्ता हल्ला एकैचोटि बतासमा उडेका थिए । कुनै दिन मेरा मित्र नारायणकुमार आचार्यले मलाई भनेको कुरा शतप्रतिशत सत्य रहेछ । साँच्चै रोहितको पछिपछि लागेर जनसेवा गर्ने जनता पनि त्यत्तिकै विवेकी, अनुशासित र प्रिय रहेछन् । वास्तवमा नेता र जनताको तादात्म्य त भक्तपुरमा पो रहेछ । ममा रोहितप्रति भन्ने आस्था बढ्दै गयो । रोहितलाई भेटेपछिका दिनदेखि म क्रमशः उहाँको प्रशंसक भइरहेँ ।

‘राहित’ राजनीतिज्ञमात्र नभएर अब्बल दर्जाको साहित्यकारको नाउँ पनि हो । उहाँ कथा, कविता, जीवनी र निबन्ध लेख्ने कुशल साहित्यकार पनि हुनुहुन्छ ।

नेपाल र नेपालीको भलो चाहने राजनीतिज्ञ र साहित्यकारका अतिरिक्त ‘रोहित’ एउटा असल, मिलनसार र सरल मान्छे भएकोमा उहाँप्रति मलाई श्रद्धा जागेको हो । उहाँको मान्छेप्रतिको दृष्टिकोण नै मलाई उदाहरणीय पाठ लाग्यो ।

नेपालको परिप्रेक्ष्यमा २०४६ सालदेखिको हिसाव जोड्दा रोहित भन्ने अब्बल दर्जाका राजनेता देखिनुभयो । भन्ने अढाइ दसकको अवधिमा नेपालभित्र प्रायः सबै दलका नेता सप्रे । धेरैले मन्त्री, उपप्रधानमन्त्रीका र प्रधानमन्त्रीको कुर्सीमा ओथारो बसेर आर्थिक लाभ लिए । त्यतिमात्र होइन, परिवर्तनका नाउँमा पराइका एजेन्ट बनेर आएका ब्वाँसाहरूले देशलाई राजनैतिक, आर्थिक र राष्ट्रियताका दृष्टिकोणले तहसनहस बनाए । यी राष्ट्रद्रोहीका अगाडि रोहित नै एउटा त्यस्ता पौरखी पुरुष देखिनुभयो जसले राष्ट्र, राष्ट्रियता र जनसमृद्धिका लागि मात्र आफ्नो जीवन अर्पण गरिरहनुभयो । त्यो कालो सूचीदेखि पृथक रहेका रोहित आफ्ना कर्तव्यप्रति सचेत एउटा

असल राजनीतिज्ञ हो भन्ने मेरो हृदयले समायो । त्यसैले म मेरो लेखनीमार्फत् उहाँको जीवनगाथा नेपाली समाजमा समर्पित गर्न प्रतिबद्ध पनि भएँ । मैले माथि नै भनिसकेँ, रोहितको जीवनीभित्र मैले मेरो मनको एउटा विषय रोपेको छु, त्यो के हो भने म सानामा कम्प्युनिष्ट थिएँ । तर म धित मरुञ्जेल त्यस सिद्धान्तमा हिँड्न सकेको थिइनँ । त्यसैले मैले एउटा सक्कली कम्प्युनिष्टको विषयमा धित मरुञ्जेल लेख्नु थियो र लेखें । त्यही मेरो सृजनात्मक आकांक्षा आज रोहितको सेरोफेरोमा बेरिएको छ । यति हुँदाहुँदै पनि मैले मेरो कलमलाई राजनीतिक, साम्प्रदायिक र वैयक्तिक धारामा बाँधेको छैन । रोहितबारे मैले जे लेखें, कुनै पूर्वाग्रह नराखी लेखें: एउटा स्रष्टा र राजनेताका बारे जानेबुझेको नालीबेली लेखें ।

मेरो यस जीवनी लेखनको यात्रामा अवरिल साथ दिने मेरो सहयात्री इन्दिरा प्रसाईं नै हुन् । उनकै साथ पाएर मैले यस कृतिलाई पनि यसरी आज जनमाझ ल्याउन सकेको हुँ ।

रोहितको आकृतिलाई बौद्धिक साजसज्जाले सिँगार्ने मेरो पूज्य दाजु गोविन्द भट्टप्रति म सदैव ऋणी छु । साथै मेरा आदरणीय मित्र नरहरि आचार्यले मप्रति देखाउनुभएको

शिष्टाचारबाट म उहाँप्रति सधैं अनुगृहित छु । मेरो प्रेरक व्यक्तित्व भट्ट र आचार्यलाई एकैसाथ मैले मेरा कृतिमा संलग्न गर्नसकेँ किनभने यो कृति साहित्य र राजनीतिको संगम भएकोले पनि मैले भट्ट र आचार्यको साथ खोजेको पनि थिएँ । साथै मेरा किताबहरूलाई माया गरेर प्रकाशन गरिदिने मेरा साथी एकता प्रकाशनका अध्यक्ष रामचन्द्र तिमोथीप्रति पनि म आभारी छु ।

मेरो परम्प्रे मित्र प्राध्यापक केशव सुवेदीको सद्भावनाका कारण यस कृतिले थप भाषिकज्ञान बढेको बेहोरा पनि मैले यहाँ उल्लेख गर्नु निको हुन्छ ।

मलाई रोहितको आकृति लेख्नुजेलसम्म आफ्नो बराबर समय दिइरहने कृतिनायक दाजु नारायणमान बिजुक्छे (रोहित) र उहाँकी पत्नी शोभा बिजुक्छेप्रति म विशेष कृतज्ञता ज्ञापन गर्न चाहन्छु । साथै दाजु लक्ष्मण जोशीले मेरो यस कृतिप्रति देखाएको स्नेह पनि मेरो लागि प्रेरक रहेको छ । अन्त्यमा यति भव्य समारोहको आयोजना गर्ने मेरा प्रिय भाइ नेपाल क्रान्तिकारी सांस्कृतिक संघ केन्द्रीय समितिका अध्यक्ष सुरेन्द्रराज गोसाईंमा पनि धन्यवाद ज्ञापन गर्दछु । साथै उपस्थित सम्पूर्ण जनताप्रति पनि कृतज्ञता अर्पण गर्दछु ।

तटस्थ सरकारमार्फत्

संसदीय निर्वाचन निकास

नेमकिपा विजृप्ति

भक्तपुर । नेपाल मजदुर किसान पार्टीले प्रधान न्यायाधीशलाई कार्यपालिका प्रमुख बनाई निर्वाचन गर्ने चारदलीय (एमआओवादी, नेका, एमाले र संयुक्त लोकतान्त्रिक मधेसी मोर्चा) माझ भएको सहमति शक्ति पृथकीकरणको सिद्धान्त र अन्तरिम संविधान २०६३ को विपरीत भएको हुँदा उक्त सहमतिलाई अस्वीकार गर्दै तटस्थ व्यक्तिहरूको निर्वाचन सरकारमार्फत् संसदीय निर्वाचनमा जानु नै सङ्घटन निकासको उपयुक्त विकल्प भएको ठहर गरेको छ ।

नेमकिपाका अध्यक्ष नारायणमान बिजुक्छे (रोहित) को अध्यक्षतामा बिहीबार भक्तपुरमा बसेको पार्टी केन्द्रीय सचिवालयको बैठकले सो ठहर गरेको हो ।

निर्णयको पूर्ण विवरण यसप्रकार छ -प्रधानन्यायाधीश खिलराज रेग्मीलाई निर्वाचन सरकारको प्रमुख बनाएर आगामी जेठ महिनाभित्र संविधानसभाको निर्वाचन गर्ने चार दल (एमआओवादी, नेका, एमाले र मधेसी मोर्चा) बीच भएको सहमतिप्रति नेपाल मजदुर किसान पार्टी गम्भीर असहमति व्यक्त गर्दछ ।

संविधानसभा नरहेको अवस्थामा चार दलले मात्रै संविधानसभाको निर्वाचन गर्ने निर्णय गर्नु निरंकुश प्रवृत्ति हो ।

व्यवस्थापिका विघटित भएको अवस्थामा न्यायपालिकाका प्रमुखलाई कार्यपालिकाको पनि प्रमुख बनाउँदा राज्यका तीनै अंगहरू कार्यपालिका, व्यवस्थापिका र न्यायपालिकाका अधिकारहरू शनै शनै एउटै व्यक्तिमा केन्द्रित हुन जानेछ । यो शक्ति पृथकीकरण र सन्तुलन तथा नियन्त्रणको सिद्धान्तविपरीत छ ।

चारदलीय सहमति अन्तरिम संविधान २०६३ को धारा ११६ को व्यवस्था ‘सर्वोच्च अदालतका प्रधानन्यायाधीश र न्यायाधीशलाई न्यायाधीश पदमा बाहेक अन्य पदमा लगाइन नहुने’ समेतको विपरीत छ । भारतीय विस्तारवाद र भारतीय एकाधिकार पूँजीको इशारामा संविधानसभा भंग गर्ने जिम्मेवार दलहरू नै अहिले साम्राज्यवादी र विस्तारवादी शक्तिहरूको निर्देशनमा प्रजातान्त्रिक मूल्य र मान्यता तथा प्रचलित संविधानविपरीत प्रधानन्यायाधीशलाई कार्यपालिका प्रमुख बनाउन खोजेको आपत्तजनक छ ।

शासक दलहरूबीच सत्ताको लागि लुछाचुँडी र विश्वासको संकट बढेको यो अवस्थामा शीघ्र निर्वाचन गरी संक्रमणकाल छोड्याउन र जनआन्दोलनका उपलब्धीहरूलाई संस्थागत गर्न नेमकिपा जोड दिन्छ । त्यसको लागि निर्वाचनमा भाग नलिने तटस्थ व्यक्तिहरूको निर्वाचन सरकार गठन गरी संविधान निर्माणका बाँकी कामहरूसमेतको अधिकार दिई संसदको निर्वाचनमा जानु नै अहिलेको संकटको उपयुक्त निकास भएको नेपाल मजदुर किसान पार्टीको ठहर यहाँ स्पष्ट पार्न चाहन्छ ।

विगत पन्ध्र वर्षदेखि स्थानीय निकायको निर्वाचन नभएको हुँदा प्रजातन्त्र सिंहदरवारभित्र केन्द्रित भएको र विकास निर्माणका कामहरूसमेत ढिलो भएको तथा भ्रष्टाचार र अनियमितता बढेको हुँदा संसदसँगै स्थानीय निकायको निर्वाचन पनि सम्पन्न गर्नुपर्नेमा नेमकिपा जोड दिन्छ ।’

तपाईंको आफ्नै

यस ए टिम भिजन डिजिटल फोटो स्टुडियो

पांगा दोवाटोमा रहेको

कमला स्टेशनरीको भवन

भिन्न सडैछ ।

धन्यवाद

४३३५३६१

८८४१३०१८८१

टिम भिजन

लेवोरेटरी उच्च माविमा ‘लाय्व स्पोर्ट विक’ सम्पन्न

लेवोरेटरी उच्च मावि कीर्तिपुरमा १२ गते शनिबार विद्यालयको प्राङ्गणमा लाय्व स्पोर्ट विकको एक समारोहबीच समापन गरियो ।

विद्यालय व्यवस्थापन समितिका अध्यक्ष बालगोपाल वैद्यको प्रमुख आतिथ्यमा भएको

थियो ।

प्रमुख अतिथि वैद्यले लाय्व स्पोर्टस् विक समापन समारोहको उद्घाटन गर्नु भयो भने मार्चपासमा उत्कृष्ट प्रदर्शन गर्ने ब्लू हाउसलाई ट्रफी प्रदान गर्नुभएको थियो ।

एक हप्तासम्म

संचालित खेलकुद प्रतियोगिताका विजयी खेलाडी तथा हाउसलाई मेडल तथा प्रमाणपत्र अन्य अतिथिहरूबाट वितरण गरिएको थियो ।

सो कार्यक्रममा विद्यालयका प्रिन्सिपल लापा शेर्पाले लेवोरेटरी विद्यालयले

शैक्षिक विकाससँगै अतिरिक्त क्रियाकलाप गरी शारीरिक क्षमता र प्रतिभालाई पनि उत्तिकै व्यवस्था गरेको बताउनुभयो । वहाँले लेवोरेटरी विद्यालय विगतमा भैं अझ उज्ज्वल हुने बताउँदै त्यसको लागि शिक्षक, विद्यार्थी र अभिभावक सबैको

समापन समारोहको उद्घाटन गर्दै प्रमुख अतिथि समन्वयात्मक भूमिका हुनुपर्ने बताउनुभयो ।

साहित्य

कविता

— राम महर्जन
कीनपा-१६, नगाउँ

समय अज्जै बाँकी छ नेता हो

जनताको सपना शान्ति र रोजगार
नेताहरुको सपना के हो कुन्ती ?
कुनै बेलाको ठूला नेताहरु
आज केमा अलमलियो कुन्ती ?
नेताको भाषण सुन्दा राम्रो
कामतिर हेर्दा हातमा लाग्यो शुन्ना
विकासको नामले खर्चिने बजेट
कुन दुलामा सकिन्छ कुन्ती ?
नेताहरुको स्वार्थमा निर्भर यो देश
संविधान विना पनि चल्दोरहेछ
चुनाव जित्ने नपर्ने देशमा
केलाई चाहियो नयाँ निर्वाचन ?
दलहरुबीच चल्दैछ वाक युद्ध
आकाशमा मडारिरहेछन् चील र गिद्ध
बम, बारुद, बन्दुक, राइफल
कति के के चल्ने हो कुन्ती ?
अर्बुद्ध रोगले ग्रसित नेपाल
यस्तै स्वार्थ भै जाकिने हो भने
सकिन के बेर एकदिन यो देश
समय अज्जै बाँकी छ नेता हो ॥

प्राज्ञद्वय.....

भक्तपुरलाई सांस्कृतिक नगरी बनाउने रोहितको प्रस्ताव देशकै गौरव भएको चर्चा गर्दै उहाँले भक्तपुरले सम्पूर्ण देशले गौरव गर्न लायक नेता जन्माएकोमा खुशी व्यक्त गर्नुभयो ।

उहाँले भन्नुभयो - 'सिद्धान्तविहिनता राम्रो कुरा होइन । रोहित सिद्धान्तमा अडान राख्नुहुन्छ । अरु नेताहरू आज एकथरी, भोलि अर्कोथरी कुरा गर्छन् । एउटा सहमतिमा पुग्न पनि महिनौं लगाउँछन् ।'

नेपाल प्रज्ञा प्रतिष्ठानका कुलपति बैरागी काइँलाले नेपाली राजनीतिमा सबैले आदरका साथ लिइने केही नामहरूमा रोहित पनि पर्ने बताउनुभयो ।

वरिष्ठ लेखक जगदीश शम्शेर राणाले आफ्नो कृति 'नाचगानको राजधानी-भक्तपुर' लेख्न नारायणमान बिजुक्छेको सहयोगबारे बारम्बार चर्चा गर्ने गरेको स्मरण गर्नुभयो ।

कार्यक्रममा नेमकिपा अध्यक्ष नारायणमान बिजुक्छे (रोहित) ले ऐनाविना आफ्नो अनुहार आफैले स्पष्टसँग हेर्न नसकिने भन्दै फरक-फरक ऐनामा आफ्नै अनुहार पनि भिन्न-भिन्न आकृतिको देखिने बताउनुभयो ।

उहाँले भन्नुभयो - 'ग्रीसेली लोककथाका पात्र नार्सियाको जस्तो आत्मकेन्द्रित, आत्मसम्मोहन र आफ्नो अति मूल्याङ्कनबाट जोगिनुको अर्थ आत्मगौरव र स्वाभिमानको विरोध होइन । सन्तुलन बिग्रनु स्वयम् नार्सियाली रोग हुनसक्छ ।'

उहाँले कुनै व्यक्तित्वको

अर्थ उसमा निहित विविधताको सम्पूर्ण रुप भएको र दर्शकले ती विविधताको समानरुपले मूल्याङ्कन नगर्नु आफैमा मनोगत भावना भएको बताउनुभयो ।

उहाँले मानिस स्वयम् एक जटिल मनोविज्ञान भएको चर्चा गर्नुभयो ।

कृतिकार नरेन्द्रराज प्रसाईँले कुनै कम्युनिष्ट नेताबारे धित मरुञ्जेल लेख्ने आफ्नो इच्छा का.रोहितको जीवनी लेखनबाट पूरा भएको बताउनुभयो ।

उहाँले रोहित राजनीतिज्ञमात्र नभएर अब्बल दर्जाको साहित्यकारको नाउँ पनि भएको चर्चा गर्नुभयो । 'उहाँको मान्छेप्रतिको दृष्टिकोण नै मलाई उदाहरणीय पाठ लाग्यो ।' उहाँले भन्नुभयो ।

वरिष्ठ समालोचक आनन्ददेव भट्टले का. रोहितभित्र राजनीतिक, बौद्धिक, साहित्यिक र सांस्कृतिक व्यक्ति सन्निहित भएको चर्चा गर्नुभयो ।

राजनीतिज्ञ एवं लेखक नरहरि आचार्यले २०६२ सालमा आफूले गरेको कर्णाली यात्रापछि 'रोहित भक्तपुरको नेता भएको' आफ्नो दृष्टिकोणमा परिवर्तन भएको स्मरण सुनाउनुभयो ।

'रोहितको व्यवस्थित प्रस्तुति मलाई राम्रो लाग्छ', संसदमा चिनिएको रोहितको व्यक्तित्वबारे चर्चा गर्दै आचार्यले भन्नुभयो ।

समालोचक इन्दिरा प्रसाईँले का. रोहितको सबल नेतृत्वको कारण भक्तपुरले अरु जिल्लाको तुलनामा धेरै उपलब्धी हासिल गरेको बताउनुभयो ।

उहाँले प्रश्न गर्नुभयो - 'नेमकिपाले जसरी कुन राजनीतिक

कीर्तिपुर लघु मेला सम्पन्न

लायन्स क्लव अफ कीर्तिपुरको आयोजनामा भएको दोस्रो कीर्तिपुर लघु मेला १२ गते शनिबार सम्पन्न भयो ।

लाय्क्ूमा एक समारोहबीच मध्यमाञ्चल क्षेत्रीय प्रशासक उद्धवप्रसाद बास्कोटाको प्रमुख आतिथ्यमा पानसमा दीप प्रज्ज्वलन गरी उद्घाटन गरिएको सो मेलामा वहाँले कीर्तिपुरको पर्यटन विकासमा सहयोग पुग्ने विश्वास गर्नुभयो । वहाँले लायन्स क्लवले स्वास्थ्य, शिक्षामा मात्र होइन विविध सामाजिक, ऐतिहासिक, सांस्कृतिक विकास र संरक्षणमा पनि उतिकै योगदान रहेको बताउनु भयो ।

लायन्स क्लव अफ काठमाडौँ कीर्तिपुरका अध्यक्ष रविन्द्र बहादुर प्रधानको

दलले प्रकाशनलाई जोड दिएको छ।' कार्यक्रममा कृतिका प्रकाशक रामचन्द्र तिमोथी र कार्यक्रम आयोजक नेपाल क्रान्तिकारी सांस्कृतिक संघका केन्द्रीय अध्यक्ष सुरेन्द्रराज गोसाईँले पनि बोल्नुभएको थियो ।

रेग्मीलाई.....

प्रधानमन्त्री र दलहरूसँग छलफल र बैठक गरेर प्रधानन्यायाधीश रेग्मीले न्यायाधीशहरूको आचारसंहिताको ३.३ बुँदाको समेत उल्लङ्घन गरेको बारको आरोप छ । अदालतमा मुद्दा विचाराधीन रहेको अवस्थामा विज्ञप्ति निकाल्ने र सञ्चारमाध्यमलाई अन्तर्वार्ता दिएर रेग्मीले मुद्दामा प्रभाव पारेको बारले आरोप लगाएको छ ।

विचाराधीन मुद्दामा सर्वोच्चबाट विज्ञप्ति जारी गर्नु अदालतको अपहेलना भएको भन्दै बार एसोसिएसनले विज्ञप्तिबारे आफ्नो धारणा सार्वजनिक गर्न सर्वोच्चका अन्य न्यायाधीशहरूलाई समेत ध्यानाकर्षण गराएको छ । 'विचाराधीन मुद्दालाई असर पार्ने गरी सर्वोच्चबाटै विज्ञप्ति आउनु स्वयं सर्वोच्चले अदालतको मानहानी गर्नु हो ।'

महासचिव पोखरेलले भन्नुभयो - 'सर्वोच्चको विज्ञप्तिमा सबै न्यायाधीशहरूको सहमतिजस्तो देखिएको छ । यसबारे प्रस्ट पार्न पनि हामीले फुलकोर्टको ध्यानाकर्षण गराएका छौं ।' 'सर्वोच्चको प्रधानन्यायाधीशको निजी हो कि राज्यको हो' कोषाध्यक्ष मोहन इडनामले भन्नुभयो ।

नेपाल बार एसोसिएसनको वक्तव्यमा छ- प्रधानन्यायाधीशको पद कुनै निजामती, जङ्गी वा प्रशासनिक सेवाको पद नभएकोले उक्त पदलाई न्यायिक अनुसन्धान र अन्वेषण बाहेकको अन्य कुनै पदमा काजमा खटाउन वा त्यसरी खटिएर गएपश्चात् पुनः

सभापतित्वमा भएको कार्यक्रममा लायन्स डिष्ट्रिक्ट ३२५ का गर्भनर बिजु बज्राचार्य, लायन उत्तम कार्की, विनोद ढुङ्गेल, राजेन्द्र मानन्धर लगायतले लघु मेलाको बारे बोल्नु भएको थियो ।

सो मेलामा कीर्तिपुर नगरको १, २ र ३ वडाको ६ वटा टोल चिठ्ठू, इटाछें, बाघभैरवस्थान, सतःको, लायक्ू र उमामहेश्वर मन्दिर परिसरमा स्वास्थ्य शिविर, रक्तदान, शिक्षा, पर्यटन, फाटो प्रदर्शनी, कला तथा हस्तकला सांस्कृतिक कार्यक्रम, डकुमेन्ट्री, मण्डला लेखन लगायत कीर्तिपुर क्षेत्र प्लाष्टिक भोला मुक्त प्रचार अभियान प्रदर्शन गरेको थियो ।

विहान १० बजेदेखि ६ बजेसम्म भएको सो मेला मदिरापान र धुप्रपान पूर्ण निषेध गरिएको थियो ।

फर्किएर आउन सक्ने परिकल्पना वर्तमान संविधानले नगरेको र त्यसो गरिनु संविधानवादको सिद्धान्त प्रतिकुल हुन्छ ।'

चार दल.....

वहालवाला प्रधानन्यायाधिसलाई प्रम बनाउने अन्तरिम संविधान २०६३ मिल्दैन भने शक्ति पृथकीकरणको सैद्धान्तिक विपरीत रहेकोले थप निरंकुशता बृद्धि हुने बताउनुभयो । वहाँले बंगलादेश र ग्रीसमा वहालवालालाई प्रम नियुक्त गर्दा अहिले पश्चाताप गरिरहेको सम्झना गर्दै आजै सचेत भएन भने भोलि प्रायश्चित गर्नु विकल्प हुने छैन भन्नुभयो ।

नेता, कार्यकर्ता र देश विरोधी काम गरेमा कानुनको कठघरा उभ्याउने कानुनी प्रमुख नै प्रम बनेपछि भोलिको कानुनी फैसला कसरी दिनुहुन्छ भनी प्रतिप्रश्न गर्नुभयो ।

सत्तासिन दलहरु एकपछि अर्को गल्ती धाकछोप गर्न नयाँ नयाँ गलत प्रयोगमा ल्याउन उदत रहेको छ भन्दै

बलीको बोका कोही नबनोस्

नेपालको राजनीतिक एकपछि अर्को अन्योले भाँगिदै गइरहेको छ । सुन्दर संविधान बन्लान् र विधिको शासनले देश अधि बढ्लान भन्ने सबै नेपालीको आशा तुषारापात भएका छन् ।

संविधानसभाको हत्यासँगै अन्योलमा रुमलिएको राष्ट्र पटकपटक समाधान गर्न खोजेपनि सफल भइरहेको छैन । राष्ट्रपतिदेखि सबै राजनीीतक दल र सर्वसाधारण जनता अन्योल अन्त होस्, छिट्टै निकास निस्कोस् भन्ने चाहना हुँदा हुँदै पनि मेजर दलकै कारण एकपछि अर्को अन्योल थपिरहेका छन् । संविधानसभा नरहेपछिको ८ महिना र हेटौँडा सम्मेलनको प्रम प्रस्तावले थप अन्योल जन्माएको छ ।

राष्ट्रपतिको प्रयास आठ महिना असफल भयो भने र हेटौँडा प्रस्ताव पनि असफलता

आत्मग्लानी नेताहरुले एकदिन लेण्डुप डोर्जेको काम गर्न पनि पछि नपर्ने आशंका व्यक्त गर्नुभयो ।

राजनैतिक कार्यकर्ताहरु देश र जनताको हितमा राम्रो काम गर्नु पर्दछ । भुटो आश्वासन कहिले दिनु हुँदैन । भुटो आश्वासन र सरकारको गलत क्रियाकलाप विरुद्ध जनतालाई साँचो कुरा यस्तै कार्यक्रम राखी सचेत पार्नु पर्दछ भन्नुभयो ।

कार्यक्रममा नेमकिपा काठमाडौँ जिल्लाका अध्यक्ष नारायण महर्जनको सभापतित्वमा भएको कार्यक्रममा नेमकिपाका केन्द्रीय सदस्य सनकमान महर्जन, केन्द्रीय वैकल्पिक सदस्य लीला न्याइच्याई, नेक्राविसंघका सह-सचिव सरोज शाह, जिल्ला समितिका सचिव राजवीर डंगोल र सदस्य प्रतिभा श्रेष्ठलगायतले बोल्नुभएको थियो ।

ललितपुर.....

जानकारी गराइएको थियो । महोत्सव बारे जानकारी गराउन काउन्ट डाउन

सुरु गरिएको महोत्सव आयोजक ललितपुर उद्योग वाणिज्य संघले जनाएको छ । ललितपुर जिल्लाको ऐतिहासिक कला, संस्कृति र सम्पदाको प्रबर्द्धन गर्दै यहाँको आर्थिक सामाजिक विकासमा योगदान पुर्‍याउने उद्देश्यका साथ ललितपुर महोत्सव २०६९ गरिने भएको हो ।

ललितपुर उद्योग वाणिज्य महासंघ, ज्यापु समाज यल र ललितपुर उपमहानगरपालिकाको संयुक्त आयोजनामा १ हप्ते महोत्सव गर्न लागिएको हो । 'कला संस्कृति र सम्पदा हाम्रो सभ्यता, सामाजिक, आर्थिक विकासका लागि ललितपुर महोत्सव' भनेर महोत्सवको नारा नै तय गरिएको छ ।

रुख.....

स्वीकृति लिनुपर्दछ भने पति जग्गामा त अनिमित निर्माण गर्न पाइदैन ।

त्यसरी घर नै ठड्याई एक तले बनाइसकेपछि पनि नपा किन मौन ? तुरुन्त अनुगमन गरी वास्तविकता बाहिर ल्याउन जरुरी छ ।

प्रभाव पारेको इतिहास त अन्योल छैन अब सर्वोच्चका प्रमुखलाई समेत भेटेर कान फुक्न थालेको छ ।

अन्योले अन्योलबीच अब राष्ट्रपति, मेजर दल, सर्वोच्चका प्रधानन्यायाधिसले तीन पटक सोचेर मात्र काम गर्नुस्, बलीको बोका हुनबाट बच्नुस् ।

असफल मेजर दलको ककुर भग्डाले राजनीतिप्रति नै वितृष्णा फैलाउने कार्य भैरहेको छ । आफूले पनि सही निकास दिन नसक्ने अरुको प्रस्तावपनि आत्मसात गर्न नसक्ने मानसिकता रहेसम्म अन्योलले पिछ्छा गरिरहेको हुनेछ ।

अबको विवादरहित निकास भनेको राष्ट्रपति शासन र तटस्थको सरकारको नेतृत्व र संसदीय निर्वाचन गरी जानु उत्तम हुनेछ ।

